አንዳንድ ጊዜ እንኳን

በዚህ ሰሞን ኢትዮጵያውያንን የተመለከቱ ሁለት መልካም ዜናዎችን ስሰማ በመከረሜ አምላኬን አመሰገንኩት፡፡ የመጀመርያው ባሳለፍነው የአውሮፓ ዋንጫ ላይ ለቼክ ሪፐብሊክ ቡድን ሲጫወት ስለ ነበረው «ገብረ ሥላሴ» ስለተባለው ወገናችን ሚዲያዎችና የእግር ኳስ ተንታኞች ይሰጡት የነበረው አኩሪ የሞያ ምስክርነት ነበር፡፡ ከዚያ ደግሞ እርሱን የራሳቸው ለማድረግ የአውሮፓ ቡድኖች ላይ ታች ሲሉ ማየት በራሱ ሌላ ኢትዮጵያዊ ኩራትን ይጭራል፡፡

በነገራችን ላይ ይህንን ተጫዋች ሳስብ ይኼ ከስማቸው ወይም ከአባታቸው ስም ጋር «ሥላሴ» የሚል ነገር ያላቸው ሰዎች የተለየ ምትሐት አላቸው እንዴ? አሰኝቶኛል፡፡ በሩጫው አደባባይ ስማችንን የሚያስጠራው ኃይሌም የአባቱ ስም ገብረ ሥላሴ ነው፡፡ ከዚያ ወደኋላ ሄድኩና ዐፄ ኃይለ ሥላሴን፣ ጠቅላይ ሚኒስትር ፍቅረ ሥላሴ ወግ ደረስን፣ «ዕውቀት ይስፋ፣ ድንቁርና ይጥፋ፣ ይህ ነው ለኢትዮጵያ ተስፋ» እያሉ ከ75 ዓመታት በላይ ሲያትሙ የኖሩትን ተስፋ ገብረ ሥላሴን፣ የምኒሊክ ታሪክ ጸሐፊ ጸሐፌ ትእዛዝ ገብረ ሥላሴን፣ የዐፄ ሱስንዮስ ታሪክ ጸሐፊ የሆኑትን አዛዥ ተክለ ሥላሴ ጢኖን፣ ታዋቂውን የቤተ ክህነት ባለ ቅኔ መጋቤ ብሉይ ሠይፈ ሥላሴን፣ ብላቴን ጌታ ኅሩይ ወልደ ሥላሴን፣ ሣህለ ሥላሴ ብርሃነ ማርያምን፣ ማኅተመ ሥላሴ ወልደ መስቀልን እና ሌሎችንም አስታወስኩ፡፡

የመስቀል ወፍና የአደይ አበባ

ቀጠሮ እንዳላቸው መስከረም ሲጠባ

ማን ያውቃል? እንዳሉት መንግሥቱ ለማ፡፡

ቀጥሎ ደግሞ ወዳጃችን በዕውቀቱ ሥዩም በለንደን ኦሎምፒክ ከሚገኙ ገጣምያን መካከል አንዱ ሆኖ ሊሄድ ነው፤ እንዲያውም የመሸኛ ዝግጅት ተደርጎለትም ነበር የሚል ነገር አነበብኩ፤ ሰማሁም፡፡

ይኼኔ ነው ታድያ የሴይንት ሉዊሱ ቀሲስ በለጠ ይረፉ የነገረኝ የአህያዋ ተረት ትዝ ያለኝ፡፡ አህያ ሆዬ ከባድ ሸክም ተጭና፣ ሰውነቷም ቆስሎ በዱላ እየተነረተች እያማረረች ስትሄድ አንዲት በቅሎ በልዩ የበቅሎ ዕቃ ተሸልማ፣ አምራና ተውባ በሁለት አሽከሮች ከጌታዋ ኋላ ኋላ ስትሳብ አየች አሉ፡፡ ታድያ አህይት ለአፍታ በቅሎዋን ተመለከተቻትና «እንዲህ ከመካከላችን አንዳንድ እንኳን ይውጣልን እንጂ፡፡ ትፍ ትፍ» ብላት ሄደች አሉ፡፡

እውነቷን ነው፤ እንዴው ሁልጊዜ በረሃብና በጦርነት፣ በምርጫ ግርግርና በድንበር ውዝግብ፣ በስደትና በልጆች ማደጎ ብቻ ስማችን ከሚጠራ እንዲህ ከመካከላችን እንኳን አንዳንዶች ብቅ ብለው ስማችንን ያስጠሩልን እንጂ፡፡

መቼም ይኼ ስም የማደስ ነገር ሲሰማ በአንዳንድ በዓላት በከተሞች እንደሚደረገው ያለ እንደ ማይመስላችሁ ትረዱልኛላችሁ ብዬ ተስፋ ላድርግ፡፡ የከተማውን ቆሻሻ ከማስወገድ፤ የከተማውን ድህነት

ከመቅረፍ፣ የከተማውንም አሮጌ መንደሮች ከማዘመን ይልቅ በዓል ሲመጣና ስብሰባ ሲኖር በቀለምና በአጥር፣ በቢል ቦርድና በባንዴራ እንሸፍናቸዋለን፡፡ ምነው? ሲባል ስማችን እንዳይጠፋ ይባላል፡፡ ሃሳቡ መልካም ሆኖ መፍትሔው ግን ስሕተት ይመስላል፡፡

እኛን የሚጎዳን በሆንነው ነገር ምክንያት ስማችን መጥፋቱ አይደለም፡፡ ሥልጣኔ፣ ፍትሕ፣መኖርያ ቤት፣ ስኳር፣ የትምህርት ጥራት፣ አስተማማኝ የምግብ ዋስትና፣ የማይቋረጥ የኤሌክትሪክ ኃይል መጥፋቱ እንጂ፡፡ ገመናችንን ከማጥፋት ይልቅ ገመናችንን በመሸፈንና በመሠወር ማለፉ የምንኖረው ለራሳችን ሳይሆን ለሰዎች ይመስልብናል፡፡እንደምታውቁት ገመና የሚጠቅመው ፊልም ሲሠሩበት እንጂ ሲሸፍኑት አይደለም፡፡

ቻይና እንዲህ እንደዛሬው ስሟ በዓለም ሳይገንን በነ ማኦ ዘመን ስሟን በበጎ የሚያስባት አልነበረም፡፡ ረሃብና ችጋር መጠርያዋ ነበሩ፡፡ አሰቃቂው ኮሚኒስታዊ አገዛዟም መታወቂያዋ ነበር፡፡ ዛሬ ቻይናን በረሃብና በእርዛት፣ በችጋርና በድህነት የሚያማት የለም፡፡ ባይሆን ያንን ፎርጅዱን ትተወን እንጂ፡፡ ዛሬ ስሟ ተቀይሮ ከዓለም ኃያላን ጋር የምትወዳደር ብቻ ሳይሆን የምትፎካከርም ሆናለች፡፡ ቻይና ግን ችግሯን በራሷ ፈትታ የችግሯን መነሻ አስወገደች እንጂ ችግሯ እንዳይነገርና እንዳይታይ በማድረግ ብቻ የዓለምን ሁለተኛ ኢኮኖሚ አልገነባችም፡፡

እንዲህ እንደ ወንድሞቻችን ብቅ የሚሉ ኮከቦቻችን የሚጠቅሙን ገመናችንን በመሸፈን አይደለም፡፡ ነገር ግን ሀገርን አንዴ በወጣላት ስም ብቻ እስከዘላለሙ መጥራት ለሚወድዱ ለአንዳንዶች ሌላም ነገር እንዳለን ማሳያ ስለሚሆኑን ነው፡፡ «ይህም አለ ለካ» የሚል ፕሮግራም ለማዘጋጀት ይጠቅሙናል፡፡ ደግሞም እኛ ብዙ የጦርነት ጀግኖች ያሉንን ያህል የኢኮኖሚ፣ የሥነ ጽሑፍ፣ የታሪክ፣ የሳይንስ፣ የዲፕሎማሲ፣ የስፖርት፣ የጋዜጠኛነት፣ የመዝናኛ፣ የመምህርነት፣ የሹፍርና፣ የአመራር፣ ጀግኖች ስለሌሉን፡፡ ቢኖሩንም ስለማንፎክርባቸው ተጎድተናል፡፡

እኔ መቼም እስካሁን ሲዘፈንም ሲፎከርም የምሰማው፣ ቢያንስ በአብዛኛው ስለ ገዳይ እንጂ ስለ አስታራቂ፣ ስለ መድፍ ተኳሽ እንጂ ስለ መድፍ ሠሪ፣ ስለ ጥይት ተኳሽ እንጂ ስለ ቃላት ተኳሽ፣ ስለ ምሽግ ሰባሪ እንጂ ስለ ተራራ ሰባሪ፣ ስለ ሰያፊ እንጂ ስለ ፈልሳፊ ስላልሆነ ነው ብዬ ነው፡፡ እነዚያንም ቢሆን ከመፎከርያ ያለፈ በስማቸው እንኳን መታሰቢያ እምብዛም የላቸውም፡፡ [እንዴውም እዚህ ላይ ነገርን ነገር ያንሣውና መቼ ነው ኢትዮጵያ ውስጥ ወታደር የከበሬታ ሥፍራ ሲያገኝ የምናየው፡፡ አቤት እዚህ አሜሪካ ብናይ፤ የትም ስትገቡ ቅድሚያ ከነ ዩኒፎርሙ ላለ ወታደር ነው፡፡ እኔ ብዙ ጊዜ ከአው ሮፕላን ስወርድ «ዩኒፎርም የለበሰው ወታደር እስኪወርድ ጠብቁ» ተብዬ ቆሜ አሳልፌያለሁ፡፡ ወታደርነት እዚህ ሀገር በየሱቁ ቅናሽ ያስገኛል፡፡ የወታደር ቤተሰብ መሆን እዚህ ልዩ ክብርና ሞገስ አለው፡፡ ነገር ያነሳው ነገር እዚህ ላይ ያብቃ፡፡]

ትውልድ አርአያ ይፈልጋል፡፡ እንዲሁ ሰው አንድን ነገር አይመርጥም፡፡ እዚህ አሜሪካ፣ ታምፓ ፍሎሪዳ የሚኖሩት ቀሲስ ብርሃኑ የነገሩኝን ላጫውታችሁማ፡፡ ልጃቸው ሁል ጊዜ ሰዎችን ከአደጋ የሚያወጡ ሰዎችን ፊልም ያያል፡፡ እርሳቸውም የአደጋ መከላከያ መኪና ለመጫወቻ ለካ ገዝተውለት ኖሯል፡፡ አንዳንድ ጊዜም እዚያው የአደጋ መከላከያ ሠራተኞች ያሉበት ቦታ ወስደው አሳይተውታል፡፡ እነዚያ

ሕይወታቸውን ሰውተው ሌላውን ሰው ለማዳን እሳት ውስጥ እንደ ቅዱስ ገብርኤል የሚገቡ ሰዎች ሲመሰገኑና ሲሸለሙ ያያል፡፡

ታድያ ልጅ ሆዬ ለካስ የእሳት አደጋ ተከላካዮች ነገር ልቡ ዘልቆላችኋል፡፡ አሥራ ሁለተኛ ክፍል ሲፈተን ውጤቱ ዝቅተኛ ይሆናል፡፡ አባት ይገረማሉም፣ ያዝናሉም፡፡ በክፍሉ ውስጥ የሚጠበቅ ተማሪ ነበርና፡፡ ለምን? አሉት እርሳቸው ነገር ካለፈ በኋላ፡፡ እንዲህ አለ ልጃቸው፡፡ «አየህ አባዬ፣ እኔ የእሳት አደጋ ተከላካይ መሆን እፈልጋለሁ፡፡ አንተ ደግሞ አትስማማም፡፡ ከዚህ የተሻለ ውጤት ባመጣ ኖሮ እዚህ ኮሌጅ ካልገባህ ብለህ ታስቸግረኛለህ፡፡ ስለዚህ ይህንን ውጤት ያመጣሁት ዐውቄ ነው? አለላችሁ፡፡

«እንዴት አንተ ዓይንህ እያየ እዚህ እሳት ውስጥ ሰው አወጣለሁ ብለህ ትገባለህ?» ብሎ መጠየቅ፣ አባት፡፡

ልጅ ሆዬ ታድያ «አባዬ አንተ ቄስ ነህ፡፡ ጠዋትና ማታ የምትለፋው ሰዎችን ካላየኸው የገሃነም እሳት አወጣለሁ ብለህ ነው፡፡ ታድያ አንተ ካላየኸው የገሃነም እሳት ሰዎችን ለማውጣት ይህንን ያህል ካደረግክ እኔን ከሚታየው እሳት ሰዎችን እንዳላወጣ ለምን ትከለክለኛለህ» አይላቸው መሰላችሁ፡፡ «በዚህ ተሸንፌ ይኼው ዝም ብያለሁ» አሉን ታድያ እሳቸው፡፡

ትውልድ ጀግና ይፈልጋል የምላችሁ ለዚህ ነው፡፡ የሚያየው፣ የሚማረክበት፣ ከልቡ ጋር የሚስማማ፣ ፈለጉን የሚከተለው አርአያ ይፈልጋል፡፡ መቼም ሁሉንም ሰው ጀግና ማድረግ አይቻልም፡፡ «ሁሉ ከሆነ ቃልቻ፣ ማን ሊሸከም ነው ስልቻ» ተብሏል፡፡ ግን አህያዋ እንዳለችው እንዲህ ከመካከላችን አንዳንዶች ብቅ ሲሉ ልጆቻችን የሚከተሉት ሰው ያገኛሉ፡፡

«እናንተ በካሌብና በገብረ መስቀል፤ በዘርዐ ያዕቆብና በምኒሊክ፣ በቴዎድሮስና በዮሐንስ እየፎከራችሁ ጣልያንን ድል አደረጋችሁ፡፡ እኛ ከእንግሊዝ አገዛዝ ነጻ ለመውጣት ስንዋጋኮ መፎከርያ አልነበረንም፡፡ በትምህርት ቤት የተማርናቸው ጀግኖች ሁሉ እንግሊዛውያን ስለነበሩ»ብሎኛል አንድ የጃማይካ ተወላጅ፡፡ እውነቱን ነው፡፡

እንደ አቦ ሸማኔ የሚፈተለክ ስናገኝ ኃይሌ ገብረ ሥላሴን ትመስላለህ እንለዋለን፡፡ አንቀርቅቦ የሚጫወት የእግር ኳስ ተጫዋች ስናይኮ ማንፀርያ አጥተን ነበር፡፡ እነዚያ የፈረደባቸውን ፔሌና ማራዶና፣ ሜሲና ሮናልዶን ነበር የምንጠራው፡፡ አሁንማ በቋንቋችን የምንጠራው አግኝተናል፡፡

ይኼው እንግሊዞች ድርቅና ረሃብ በመታን ቁጥር ካየር ላይ በሄሊኮፕተር ስንዴ ሲለቅቁብን ኖረው ዛሬ እኛም በተራችን ከለንደን አየር ላይ የበዕውቀቱን ግጥም በመልቀቅ ብድር ልንመልስ ነው፡፡ እንዲህ አንዳንድ ጊዜ እንኳን እንልቀቅባቸው እንጂ፡፡

ሚኒያፖሊስ፣ ሚነሶታ